

Centrum sociálnych služieb ANIMA

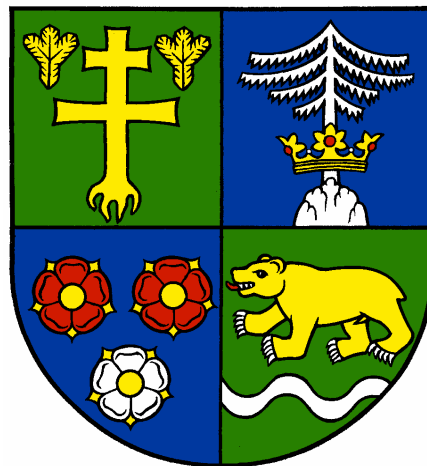
Jefremovská 634, 031 04 Liptovský Mikuláš

tel.: 044/5533327, fax: 044/5531063, e-mail: ddlm@vuczilina.sk

v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja

Výročná správa o činnosti a hospodárení poskytovateľa sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja za rok 2016

OBSAH

1. Sídlo, vznik a postavenie poskytovateľa sociálnych služieb	2
História zariadenia	2
Poloha zariadenia	2
Sociálne služby	3
2. Prevádzkové podmienky poskytovania sociálnych služieb	3
2.1 Implementácia štandardov kvality a komunitné partnerstvá	4
3. Štruktúra prijímateľov sociálnych služieb	4
4. Personálne podmienky a organizačná štruktúra poskytovateľa sociálnych služieb.....	5
5. Poskytovanie sociálnych služieb	6
5.1 Zariadenie pre seniorov, Domov sociálnych služieb a Špecializované zariadenie	6
Pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby v ZpS, DSS a ŠZ	6
Terapie poskytované v ZpS, DSS a ŠZ	9
Prehľad spoločenských aktivít a akcií klientov ZpS, DSS a ŠZ v roku 2016	10
5.2 Jedáleň	13
5.3 Útulok	14
5.4 Krízové stredisko „Pálkovo centrum“ a Zariadenie núdzového bývania	15
5.5 Poradenské centrum pre ženy ohrozené násilím a prežívajúce násilie a ich deti	18
5.6 Prepravná služba	19
6. Financovanie sociálnych služieb a úhrady za poskytovanú sociálnu službu	19
6.1 Prehľad príjmov a výdavkov v roku 2016	19
6.2 Stav a pohyb majetku	21
6.3 Závazky	22
6.4 Ekonomicky oprávnené náklady za rok 2016	22
6.5 Úhrady klientov za poskytované sociálne služby v roku 2016	22
7. Plnenie cieľov, priorít a inovácie v poskytovaní sociálnych služieb za rok 2016	23
8. Plán financovania sociálnych služieb na rok 2017	25
9. Kontakty na poskytovateľa sociálnych služieb	25
Obrázková príloha – zo života CSS ANIMA	26

Liptov je oblasť, kde žije veľmi veľa seniorov, ale aj dospelých a detí, ktorí potrebujú vyriešiť nepriaznivú, či krízovú sociálnu situáciu. Z rodiska veľa mladých odchádza za prácou a tak rodičia ostávajú žiť sami vo svojich domovoch. S pribúdajúcim vekom je im potrebné pomáhať, pretože sily ubúdajú, pridružia sa rôzne choroby, aj práce okolo domu a v domácnosti je veľa. Deti často nemôžu veľmi pomáhať a zabezpečiť primeranú starostlivosť svojim rodičom v domácom prostredí. Niekedy aj ekonomicky aktívni občania zostanú bez práce, prípadne aj bez domova. A keď svoju sociálnu situáciu už nedokážu vlastnými silami vyriešiť, v krízovej situácii sa neraz ocitnú aj ich maloleté deti, alebo sa môžu stať obeťami domáceho násillia. Vtedy sa obyvatelia regiónu obracajú na Centrum sociálnych služieb ANIMA v Liptovskom Mikuláši, ktoré im dokáže pomôcť.

1. Sídlo, vznik a postavenie poskytovateľa sociálnych služieb

História zariadenia

Súčasnú zariadenie bolo zriadené Okresným úradom v Lipt. Mikuláši dňa 1.1.1990 ako Domov penzión pre dôchodcov. Od 24.7.1996 prešlo pod správu Krajského úradu v Žiline.

Dňa 1.7.1998 Krajský úrad v Žiline vydal novú zriaďovaciu listinu so zmenou názvu na Domov dôchodcov a dodatkom k zriaďovacej listine zo dňa 1.1.2002 vznikol Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb pre dospelých. S účinnosťou od 1.7.2002 bolo zariadenie delimitované na Žilinský samosprávny kraj (ďalej len „ŽSK“), so zariadením bol zlúčený aj útulok. Dňa 1.7.2007 bolo so zariadením zlúčené aj Krízové stredisko „Pádkovo centrum“.

S účinnosťou od 1.6.2010 sa zmenil názov zariadenia na: **Centrum sociálnych služieb ANIMA (ďalej len „Zariadenie“)**. Zariadenie má vytvorené nasledovné pracoviská : Zariadenie pre seniorov (ďalej len „ZpS“), Domov sociálnych služieb (ďalej len „DSS“) a Špecializované zariadenie (ďalej len „SZ“), Jedáleň, Útulok, Krízové stredisko „Pádkovo centrum“, Zariadenie núdzového bývania (ďalej len „ZNB“) a Poradenské centrum pre ženy ohrozené násillím a prežívajúce násillie a ich deti. Zariadenie poskytuje aj Prepravnú službu.

Poloha zariadenia

Budova ZpS, DSS a SZ sa nachádza v severovýchodnej časti Liptovského Mikuláša, katastrálne územie Okoličné, na sídlisku Podbreziny. Je situovaná medzi riekou Smrečiankou a hájom Nicovô. Jeho poloha zabezpečuje kľud a pohodu pre klientov. Od centra mesta je vzdialené približne 5 km. Objekt v minulosti tvorili dve samostatné 5-podlažné panelové bytovky, od roku 2007 spojené prístavbou Hospodárskeho pavilónu, čím v súčasnosti objekt tvorí jeden komplex.

Útulok sa nachádza na Nábřeží Dr. A. Stodolu č. 1177, Liptovský Mikuláš. Jedná sa o rodinný dom s veľkou záhradou, ktorý patrí Mestu Liptovský Mikuláš.

Krízové stredisko „Pádkovo centrum“ je umiestnené v areáli Liptovskej nemocnice s poliklinikou MUDr. Ivana Stodolu, Palúčanská 25, Liptovský Mikuláš, patriacej ŽSK, v budove centrálnych skladov, ktorej časti je naše Zariadenie nájomcom. V tomto objekte je umiestnené aj ZNB a Poradenské centrum pre ženy ohrozené násillím a prežívajúce násillie a ich deti.

Sociálne služby

V ZpS, DSS a ŠZ s kapacitou 128 klientov sa poskytovali celoročne komplexné sociálne služby v zmysle zriaďovacej listiny a zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách (ďalej len „zákon o sociálnych službách“). Rozdelenie kapacít: ZpS – 43 klientov, DSS – 45 klientov a ŠZ – 40 klientov.

Ubytovanie sa poskytovalo v jednoizbových alebo dvojizbových obytných jednotkách, ktorých súčasťou je vstupná chodba, kúpeľňa a WC a kuchynka. Rozloha obytných jednotiek je 33m² alebo 45m². Klienti v týchto izbách žili samostatne, alebo dvaja, v závislosti na celkovom zdravotnom stave.

Sociálne služby sa poskytovali klientom na základe posudku o odkázanosti na sociálnu službu a rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu. Cieľovou skupinou boli občania v dôchodkovom veku a občania so zdravotným postihnutím (ďalej len „ZP“).

V útulku sa poskytovalo ubytovanie pre 12 klientov bez domova spolu s poradenskou činnosťou a službami podľa zákona o sociálnych službách.

Krízové stredisko realizovalo v zmysle zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele, starostlivosť pobytovou formou pre 8 maloletých detí, ktoré sa ocitli v krízovej situácii a sú zo sociálne znevýhodneného prostredia. Stredisko taktiež vykonávalo ambulantne poradenskú činnosť a protidrogovú prevenciu, najmä prednáškovou formou v školských zariadeniach. Zariadenie núdzového bývania s kapacitou 6 osôb bolo vytvorené v objekte pri krízovom stredisku spolu s Poradenským centrom pre ženy ohrozené násilím a prežívajúce násilie a ich deti. Takto vzniklo prakticky integrované pracovisko určené maloletým klientom, ako aj ich matkám zažívajúcim domáce násilie v párových vzťahoch najmä zo strany partnera a posttraumatický stres.

Sociálne poradenstvo bolo poskytované na všetkých pracoviskách prostredníctvom sociálnych pracovníkov. V Poradenskom centre pre ženy ohrozené násilím a prežívajúce násilie a ich deti bolo poskytované aj špecializované sociálne poradenstvo. V Útulku, Krízovom stredisku a ZNB bola realizovaná krízová intervencia (pomoc pri umiestňovaní občanov, pomoc rodinám). Pozornosť bola venovaná aj monitorovaniu sociálnych problémov regiónu a osvetovej činnosti (bližšie body 5.3 až 5.5).

2. Prevádzkové podmienky poskytovania sociálnych služieb

Pre skvalitnenie práce s klientom bola aj v roku 2016 zabezpečená moderná zdravotnícka manipulačná technika, elektrické a hydraulické zdviháky, schodiskové výťahové kreslá, stropné transportné systémy. K dispozícii boli polohovacie postele, nábytok pre imobilných a pre ťažko mobilných klientov, motorové vozidlo s možnosťou prepravy týchto klientov, fyzioterapeutická telocvičňa, práčovňa, údržba a pod. Klientom boli poskytované externé sociálne služby – ADOS, masérka a pedikérka raz za mesiac, kaderníčka a holička podľa záujmu a potrieb klientov. Dodávateľským spôsobom boli zabezpečované aj zdravotnícke potreby, pracovná obuv a ošatenie zamestnancov, potraviny, čistiace a dezinfekčné prostriedky, revízie technických zariadení a pod. Do ZpS, DSS a ŠZ pravidelne dochádzal 1 x týždenne praktický lekár, ktorý má v zariadení zriadenú ambulanciu, 1 x mesačne dochádzal lekár-psihiater a 1 x mesačne lekár-neurológ. Katolícky a evanjelický kňaz vykonávali pravidelne bohoslužby v kaplnke, ktorá je súčasťou ZpS, DSS a ŠZ.

Úhrady za sociálne služby pre klientov ZpS, DSS, ŠZ, Útulku a ZNB boli stanovené v zmysle VZN č. 31/2014 a Dodatku č. 1 k smernici č. 3/2014 k VZN č. 31/2014. Pri mesačnej úhrade sa prihliada na stupeň odkázanosti a poskytované služby. Klient platí aj za podlahovú plochu izby a stravu.

Úhrady pre klientov Krízového strediska “Páľkovo centrum“ boli stanovené podľa VZN č. 11/2008. Bližší rozpis úhrad klientov jednotlivých zariadení je uvedený v bode 6.

Zariadenie na všetkých pracoviskách vytvára pre prijímateľov sociálnej služby podmienky, ktoré zachovávajú ich ľudskú dôstojnosť, rešpektujú ich potreby a vytvárajú im priestor pre efektívne využitie voľného času počas pobytu v zariadení. Podrobnejší popis konkrétnych podmienok poskytovania sociálnych služieb je zakomponovaný v nasledujúcich bodoch (predovšetkým v bode 5.).

2.1 Implementácia štandardov kvality a komunitné partnerstvá

Počas roka prebiehalo praktické napĺňanie štandardov kvality v oblasti základných ľudských práv a slobôd, procedurálnych podmienok, personálnych podmienok a prevádzkových podmienok (spolu 21 kritérií definovaných zákonom o sociálnych službách). Zároveň boli postupne vypracované písomné postupy, pravidlá a podmienky v rámci metodiky Implementácie podmienok kvality do praxe poskytovateľov sociálnych služieb. Znamenalo to vyhodnotenie technických a prevádzkových podmienok, ako aj úpravu všetkých interných predpisov a dokumentácie zariadenia (najmä smerníc, nariadení a domáceho poriadku) tak, aby bola nahradená forma režimu, príkazov a zákazov pre klientov formou komunitného spolunažívania a odporúčaniami pre klientov so zohľadnením ich zdravotného stavu. Prevažne komunitné formy aktivít a práce sa využívali u klientov Krízového strediska, ZNB, Poradenského centra pre ženy a Útulku, nakoľko sa jednalo o klientov s vyhovujúcim zdravotným stavom a tým aj s menšou mierou podpory.

Zariadenie vytvorilo partnerstvá s OZ MyMamy Prešov a so Spišskou katolíckou charitou Lipt. Mikuláš pre účely komunity osôb, ktoré zažili domáce a rodovo podmienené násilie a posttraumatický stres. V tejto oblasti je dohodnutá aj spolupráca s OZ Brieždenie Martin, Úniou materských centier, OZ Aliancia žien – Cesta späť a Koordináčnym metodologickým centrom Bratislava, a to aj z dôvodu prípravy celoštátnej siete pracovísk špecializovaného poradenstva a krízovej intervencie.

Prípravovali sa kontakty s partnermi v Nórsku (Riaditeľstvo zdravia, krízové centrá a ženské útulky), s ktorými sú plánované spoločné aktivity.

V zdravotníckej oblasti boli vytvorené väzby najmä na INSTITUTE Bazální stimulace, s. r. o., Frýdek-Místek, ČR, na Slovenský Červený kríž – územný spolok L. Mikuláš, Pomocný anjel, n.o. a na dodávateľov zdravotníckych pomôcok, v oblasti vzdelávania na Akadémiu vzdelávania Tatry s.r.o. Významnými partnermi – donormi sú CD – profil s.r.o. L. Mikuláš a PROFI-NET, s r.o. L. Mikuláš.

3. Štruktúra prijímateľov sociálnych služieb

V priebehu kalendárneho roku 2016 si do ZpS, DSS alebo ŠZ podalo žiadosť o uzatvorenie zmluvy na poskytovanie sociálnej služby 44 občanov. Žiadosti boli v zmysle zákona o sociálnych službách prijaté po doložení posudku a právoplatného rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu.

V roku 2016 z dôvodu veku alebo nepriaznivého zdravotného stavu zomrelo 28 klientov, preložených bolo do iného zariadenia 0 klientov a pobyt ukončilo 0 klientov.

Na uvoľnené miesta bolo prijatých do konca roku 28 žiadateľov o umiestnenie.

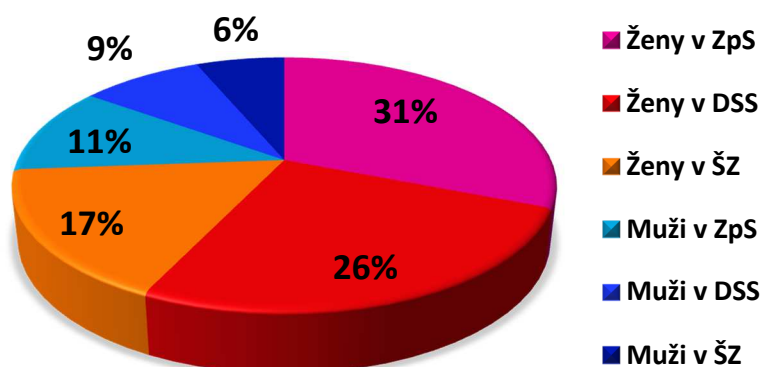
Počet klientov, ktorým boli poskytované sociálne služby k 31.12.2016 v ZpS, DSS a ŠZ bol 126. V ZpS to bolo 53 klientov, v DSS 44 klientov a v ŠZ 29 klientov, pričom v Zariadení prebiehala postupná transformácia počtu miest v DSS a ZpS na miesta v ŠZ.

V ZpS, DSS a ŠZ sú umiestnení klienti, ktorí vyžadujú pomoc inej osoby pri prakticky všetkých činnostiach, pričom najmladší mal v r. 2016 štyridsaťšesť rokov a najstarší deväťdesiatštyri. Priemerný vek bol u žien: v ZpS 84,2, v DSS 81,2 a v ŠZ 82,6 rokov, u mužov: v ZpS 83,4, v DSS 70,6 a v ŠZ 82,1 rokov. Celkový priemerný vek v ZpS bol 83,4, v DSS 78,5 a v ŠZ 82,5 rokov.

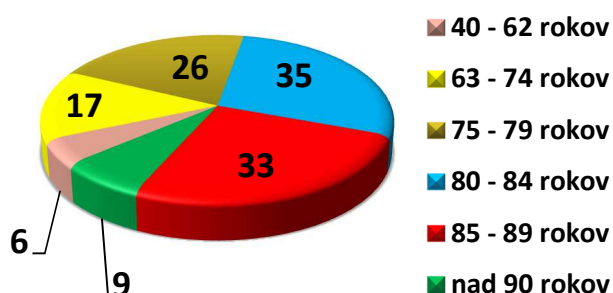
V Krízovom stredisku boli umiestňované deti vo veku od 3-och do 18-ich rokov, v prípade potreby (vzhľadom na nízky vek dieťaťa), dočasne aj ich matky. Matky s deťmi boli najmä v ZNB a k nim smerovali aktivity Poradenského centra pre ženy ohrozené násilím a prežívajúce násilie a ich deti.

V útulku boli umiestnení dospelí občania bez domova, väčšinou vo vyššom veku a niekedy aj v seniorskom veku.

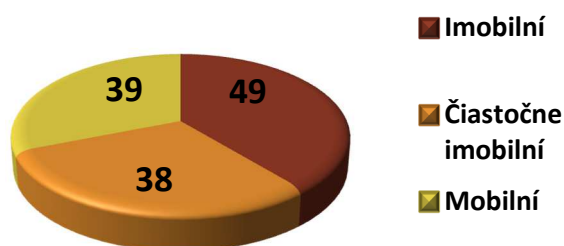
Graf 1 Klienti ZpS, DSS a ŠZ podľa pohlavia, stav k 31.12.2016

Graf 2 Klienti ZpS, DSS a SZ podľa vekových pásiem, stav k 31.12.2016

Graf 3 Klienti ZpS, DSS a SZ podľa mobility, stav k 31.12.2016

4. Personálne podmienky a organizačná štruktúra poskytovateľa sociálnych služieb

V Zariadení bolo ku dňu 31.12.2016 zamestnaných **106 zamestnancov**: riaditeľ,

- **V ZpS, DSS a SZ pracovalo celkom 73 zamestnancov:**

3 sociálni pracovníci, 1 inštruktor sociálnej rehabilitácie, 1 ergoterapeut, 1 ekonóm, 1 mzdový a personálny pracovník, 1 ekonom. hospodársky pracovník, 1 vedúca zdravotného úseku, 5 zdravotných sestier, 2 zdravotníckych asistenti, 31 opatrovateľov, 1 ergoterapeut-opatrovateľ, 1 hospodár – vedúci techn. úseku, 1 vodič-údržbár, 8 upratovačiek, 3 pracovníčky v práčovni, 1 vedúca stravovacej prevádzky, 1 asistent výživy, 5 kuchárov, 5 pomocných síl v kuchyni a **16 zamestnancov chránenej dielne:**

3 referenti-informátori, 2 pomocní údržbári, 1 referent podateľne, 1 referent stravovacej prevádzky, 2 pomocné sily v kuchyni, 1 asistent sociálneho pracovníka a 6 asistentov opatrovateľa,

- **v Útulku 2 zamestnanci:** 1 sociálny pracovník, 1 hospodár a **1 zamestnanec chránenej dielne:** asistent sociálneho pracovníka,

- **v Krízovom stredisku „Pálkovo centrum“ 9 zamestnancov:** 1 vedúci strediska, 2 odborní preventívni zamestnanci, 5 pomocných vychovávateľov, 1 upratovačka a **1 zamestnanec chránenej dielne:** asistent inštruktora-vychovávateľa,

- **v Zariadení núdzového bývania 1 zamestnanec:** 1 sociálny pracovník,

- **v Poradenskom centre pre ženy ohrozené násilím, zažívajúce násilie a ich deti 2 zamestnanci:** 1 psychologička, 1 krízová poradkyňa.

5. Poskytovanie sociálnych služieb

5.1 Zariadenie pre seniorov, Domov sociálnych služieb a Špecializované zariadenie

Pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby v ZpS, DSS a ŠZ

Naša spoločnosť prechádza nepretržitými zmenami. Jednou z najvýznamnejších je aj rast podielu starých ľudí na celkovom počte obyvateľov. V dnešnom svete predstavujú seniori populačnú skupinu, ktorá je charakteristická prudkým nárastom. Pre toto obdobie vývinu človeka je charakteristické množstvo zmien – postupné ubúdanie fyzických i psychických schopností, zmeny sociálneho statusu, chorobné zmeny. Seniori vo všeobecnosti preferujú viac spoločnosť ako samotu, keď sa k tomu pridruží aj neschopnosť postarať sa o seba a sú odkázaní na pomoc okolia, prichádzajú do nášho Zariadenia.

V roku 2016 sme do ZpS, DSS a ŠZ prijali klientov, u ktorých sme poskytovali paliatívnu alebo hospicovú starostlivosť. Naším cieľom bolo zmiernenie bolesti, či stabilizácia zdravotného stavu, zlepšenie kvality života klienta až do jeho smrti. Okrem klientov sme pomáhali aj ich rodinám. Bez ohľadu na to, či sme poskytovali hospicovú alebo paliatívnu starostlivosť, vždy sme uplatňovali v starostlivosti princíp komplexnosti, tak aby boli uspokojované všetky individuálne potreby klienta. Jedná sa o komplexnú starostlivosť o človeka v chápaní jeho bio-psycho-sociálnych a spirituálnych potrieb.

Zamestnanci zdravotného úseku pri svojej práci pomáhajú klientom viesť plnohodnotný a šťastný život. V rámci starostlivosti o klientov sme sa aj roku 2016 snažili podporovať a udržiavať ich kognitívne schopnosti, ale aj ich pohybové schopnosti. Cieľom našej práce bolo udržať klientov čo najdlhšie sebestačnými v bežných denných aktivitách.

Po celý rok sme spolupracovali s úradom práce v Liptovskom Mikuláši pri organizácii aktivizácie uchádzačov o zamestnanie. Uplatnenie v našom Zariadení našli dvaja uchádzači o zamestnanie na pozícii opatrovateľka. Naše Zariadenie umožnilo absolvovať odbornú prax piatim absolventom opatrovateľských kurzov.

V roku 2016 sme spolupracovali aj s neziskovou organizáciou „Pomocný anjel“, ktorá nám pomohla pre sociálne slabších klientov zabezpečiť osobné ošatenie, hygienické pomôcky.

V rámci vzdelávania zamestnancov sa zdravotnícki zamestnanci zúčastnili rôznych prednášok a odborných seminárov či už v Zariadení, alebo mimo neho:

- Etický kódex zamestnanca na zdravotnom úseku
- Kompresívna terapia
- Hydratácia klientov – riziká pri dehydratácii klientov
- Komunikácia so seniorom
- Komunikácia s problémovým klientom a prístup personálu k takémuto klientovi
- Evakuácia klientov pri požiari. Využitie transportných podložiek
- Manažment inkontinencie. Správna aplikácia inko. pomôcok
- Prevencia pádov u klientov
- Prvá pomoc pri úrazoch klientov v zariadeniach sociálnych služieb (ZSS)
- Starostlivosť o klientov s demenciou
- Základné princípy a techniky bazálnej stimulácie
- Klient s cukrovkou
- Ošetrovateľská starostlivosť u klientov v ZSS
- Nové techniky v práci s klientmi s dg. Demencia
- Aktivizácia seniorov a nefarmakologické postupy pri liečbe Alzheimerovej choroby
- Efektívny prístup k poskytovaniu kvalitnej starostlivosti

Semináre boli zamerané na zlepšenie kvality poskytovanej opatrovateľskej a ošetrovateľskej starostlivosti klientom v Zariadení. Jedna opatrovateľka úspešne ukončila štúdium na SZŠ odbor „Zdravotnícky asistent“ a jedna začala študovať tento odbor. Jeden zamestnanec sa začal vzdelávať v odbore sanitár. Ôsmi zamestnanci absolvovali základný kurz Bazálnej stimulácie.

K 31.12.2016 bola poskytovaná starostlivosť 126 klientom s nasledovnými diagnózami:

- psychiatrické diagnózy – 73 klientov (z toho dg. Demencia a Organický psychosyndróm 48)
- diabetes mellitus – 35 klientov (liečba inzulínom 10)
- endokrinologické ochorenia – 20 klientov
- srdcovo-cievne ochorenia – 86 klientov
- neurologické ochorenia – 41 klientov
- respiračné ochorenia – 8 klientov
- urologické ochorenia – 95 klientov (predpis absorpčných pomôcok pri inkontinencii: III. stupeň 73 klientov, II. stupeň 22 klientov)

K 31.12.2016 bola poskytovaná starostlivosť:

- 49 klientom na lôžku
- 39 klientom čiastočne imobilným a so zdravotným postihnutím
- 40 mobilným klientom

V roku 2016:

- bolo prijatých 28 klientov (8 klientov z nemocničného oddelenia alebo liečebne pre dlhodobu chorých, 18 klientov z domáceho prostredia a 2 klienti z iného ZSS)
- bolo 28 úmrtí (z toho 16 v našom zariadení, 12 v zdravotníckom zariadení)

Rozpis poskytovaných opatrovateľských služieb v r. 2016 :

- donáška stravy na izbu – 76 klientov (kŕmenie a pomoc pri jedle – 42 klientov)
- obliekanie a pomoc pri obliekaní – 58 klientov
- hygienická starostlivosť – ranná a večerná toaleta – 78 klientov, celkový kúpeľ – 108 klientov
- polohovanie (celých 24 hod.) – 28 klientov a vysadzovanie 49 klientov
- prebaľovanie – výmena inkontinentných pomôcok – 78 klientov
- sprievod na lekárske vyšetrenie – 786 krát u 123 klientov

Opatrovateľky pri svojej práci s klientmi využívali aj prvky a techniky bazálnej stimulácie.

Bazálna stimulácia je metóda, pomocou ktorej dokážeme u ľudí s trvalým zdravotným postihnutím podporiť vnímanie, komunikáciu aj pohybové schopnosti a výrazne tak zlepšiť kvalitu ich života.

U imobilných a čiastočne imobilných klientov bol zavedený iniciačný dotyk, ktorý používal personál vždy pri vstupe do izby, pred komunikáciou s klientom. Pri celkovom kúpeli bol vykonávaný stimulujúci kúpeľ (používaný u 17 klientov) a skľudňujúci kúpeľ (24 klientov) alebo asistovaný kúpeľ (31 klientov), u klientov, ktorí potrebovali odkašať a uvoľniť dýchacie cesty bola využívaná masáž stimulujúca dýchanie (7 klientov) alebo vibračná masáž (5 klientov) a na upokojenie sa využívala poloha múmie (8 klientov), poloha hniezdo (7 klientov) alebo kontaktné dýchanie (4 klienti).

U klientov opatrovateľky zaznamenávali opatrovateľské výkony pomocou miniterminálov v Informačnom systéme Cygnus. U každého klienta tiež vypracovali a vyhodnocovali v IS Cygnus „Plán starostlivosti“. Opatrovateľky u klientov zaznamenávali písomne opatrovateľské výkony do záznamov opatrovateľskej starostlivosti, polohovacích záznamov, záznamov o príjme a výdaji tekutín.

Na každom poschodí pracovala zodpovedná úseková opatrovateľka, ktorá si vytvorila svoj tím opatrovateľiek, čím sa skvalitnila starostlivosť o našich klientov. Medzi klientmi a personálom na poschodí vznikol dôverný vzťah, klienti poznajú každú opatrovateľku po mene a sú s touto zmenou spokojní.

Rozpis zdravotných výkonov za rok 2016:

- sledovanie fyziologických funkcií na základe ordinácie lekára – 31 klientov – 1519 krát
- preventívne meranie TK a hmotnosti – 128 klientov a 3 krát mesačne – 512 krát
- aplikácia liečiva i.m. injekciou – 28 klientov – 176 krát
- aplikácia liečiva s.c. injekciou – 46 klientov – 9682 krát
- starostlivosť o permanentný katéter – 19 klientov
- ošetrovanie dekubitov, preväzy rán – 10015 krát
- vyšetrenie moču indikátorom – 43 klientov

- odber kapilárnej krvi na vyšetrenie na základe ordinácie lekára – 654 krát
- odber venózneho krvi a moču na vyšetrenie na základe ordinácie lekára – 369 krát
- výter z rekta, tonzíl, z rany – 18 krát
- dávkovanie liekov – 121 klientov

Pri poskytovaní starostlivosti Zariadenie spolupracovalo s miestnou ADOS.

Sestry vypracovali a vyhodnocovali u všetkých klientov „Ošetrovateľské plány“ a pomocou prenosného terminálu vkladali do IS Cygnus všetky vykonané ošetrovateľské úkony a značili do tohto programu aj denné hlásenia sestier. Zmeny v zistených skutočnostiach a zmeny zdravotného stavu boli prehodnotené v IS Cygnus každých 6 mesiacov, spolu s hodnotením poskytovanej starostlivosti.

Pri prijímaní nového klienta sestra vypracovala aj záznam prvého kontaktu s klientom, ošetrovateľskú anamnézu a boli posúdené aj možné riziká. Pritom sa zachovávala jeho autonómia, akceptovali sa vyznávané hodnoty, rešpektovali sa jeho želania a požiadavky. Do 3-och mesiacov od nástupu každého klienta bol u neho vypracovaný záznam o jeho adaptácii.

Liečebná rehabilitácia

Klienti ZpS, DSS a ŠZ za rehabilitáciu nemusia dochádzať do zdravotníckeho zariadenia, poskytovaná bola priamo v Zariadení. Počas roku 2016 boli realizované nasledujúce výkony: liečebná telesná výchova – 2859 krát, ultrazvuk – 98 krát, fyzioterapia – 64 krát, magnetoterapia – 141 krát, parafín – 23 krát, perličkový kúpeľ – 39 krát. Celkovo bolo poskytnutých 3432 výkonov (klienti: 2698). Spolupráca s úradom práce a so zdravotnými poisťovňami zabezpečila aj pomôcky na rehabilitáciu a na skvalitnenie života našich klientov.

Lekárska starostlivosť

V ZpS, DSS a ŠZ 1x týždenne ordinoval praktický lekár, zmluvu s ním malo 125 klientov (3 klienti navštevovali iných praktických lekárov). Prvý polrok raz do mesiaca navštevovala naše Zariadenie psychiatricka. Neurologické vyšetrenie u imobilných a čiastočne imobilných klientov vykonávala neurologička v našom Zariadení 1x mesačne. Ostatné odborné kontroly a vyšetrenia absolvovali naši klienti v sprievode personálu v zdravotníckych zariadeniach.

Aktivizácia klientov

Počas roku 2016 bola na prvom poschodí využívaná vytvorená denná miestnosť pre klientov ŠZ (klienti s diagnózou demencia), kde pod dohľadom personálu aktívne trávili svoj voľný čas. Táto miestnosť sa využívala aj na stravovanie takýchto klientov, nakoľko potrebujú na jedlo pokoj a dostatok času.

Počas celého roku personál sprevádzal čiastočne imobilných a imobilných klientov pri pobyte vonku, a to v areáli ZpS, DSS a ŠZ ako aj pri vychádzkach do okolia.

Okrem každodennej telesnej aktivizácie a nácviku nových pohybových činností sa personál snažil, aby boli zachované a pokiaľ možno aj zlepšované psychické schopnosti klienta, podporované boli sociálne kontakty klientov. Individuálne sa precvičovali kognitívne a pamäťové schopnosti klientov za pomoci vypracovávaní pracovných listov.

Zapojenie klientov do každodenných aktivít (pomoc pri utieraní stolov v jedálni, pomoc pri udržiavaní poriadku a čistoty na bytoch, pomoc pri umývaní pomôcok...) a nácvik nových pohybových činností vykonával personál pri každom kontakte s klientmi, ktorí to potrebovali.

K udržaniu, či zlepšeniu aktuálneho zdravotného stavu, duševnej rovnováhy a rozvoju sebestačnosti klientov bolo prispievané aj tým, že boli povzbudzovaní k aktivite a bol podnecovaný ich záujem o estetizáciu svojho okolia a prostredia v ktorom bývajú.

U obyvateľov s náboženským presvedčením boli podporované ich aktivity v tejto oblasti – účasť na bohoslužbách (čiastočne imobilní klienti), bohoslužby cez komunikačný systém (imobilní klienti).

Práca so seniormi je predovšetkým služba druhým a k tomuto sme viedli a viedeme aj personál Zariadenia. Pri tejto službe seniorom je potrebná trpezlivosť a pochopenie pre potreby iných. Staroba a práca so seniormi je prínosom aj pre náš personál – ak starých ľudí prijmeme, obohatíme aj naše životy.

Terapie poskytované v ZpS, DSS a ŠZ

U klientov ZpS, DSS a ŠZ boli vykonávané skupinové terapie ktorých sa zúčastňovalo 67 klientov, ako aj individuálne terapie ktoré využívalo ďalších 38 klientov.

Ergoterapia – liečba prácou

- v dvoch tvorivých dielňach klienti vyrábali darčkové a dekoratívne predmety. Pod vedením zamestnancov – ergoterapeutov pracovali s rôznymi materiálmi: papier, látka, vlna, prírodniny, sadra a iné. Klienti tvorivé dielne veľmi radi navštevovali, práca v nich im prinášala pocit užitočnosti, spokojnosti a príjemne stráveného voľného času.

Vyrobené predmety skrášľujú interiér Zariadenia. Mnohé z nich slúžili ako darčeky na spoločenských podujatiach v Zariadení. Výrobky boli tiež vystavené na rôznych výstavách.

Canisterapia

- využívalo sa pri nej pozitívne pôsobenie psa domáceho na zdravie človeka. Uplatňuje sa najmä ako pomocná psychoterapeutická metóda. Bola nadviazaná spolupráca s pani Čenkovou, majiteľkou psíka Dobyho. V nepravidelných intervaloch obaja navštevovali klientov zariadenia a svojou prítomnosťou im vždy dokázali spríjemniť deň.

Muzikoterapia

- je liečba hudbou, ktorá využíva upokojujúce účinky hudby, pomáha odbúravať stres a agresiu. Reaguje na alarmujúce duševné preťaženie, na vnútorné krízy, traumy a streesy súčasného človeka.

Terapeutické stretnutia sa konali raz za dva týždne. Boli zamerané na skupinový spev ľudových piesní, počúvanie relaxačnej a inštrumentálnej hudby. Klienti využívali aj základné Orffove hudobné nástroje. V rámci muzikoterapie je zaujímavá aj činnosť spevokolu „Lipka“, ktorý pôsobí už 17 rokov. Na nácvik programu sa členovia spevokolu stretávali príležitostne, podľa potreby.

Tréning pamäti

- precvičovanie kognitívnych funkcií klientov malo za cieľ aktivizáciu klienta a spolu s farmakologickou liečbou stabilizovanie jeho kognitívnej úrovne. Stretnutia zamerané na tréning pamäti sa uskutočňovali týždenne pod vedením pracovníčky vyškolenej v Centre MEMORY, n. o. Bratislava.

Arteterapia

- kládol sa dôraz na klienta, na oblasť jeho emócií, zážitkov a momentálneho vnútorného rozpoloženia. Následne sa volila technika práce. Cieľom terapie bolo estetické cítenie klienta a rozvoj jeho fantázie. Klienti sa venovali maľbe, kresbe a vytváraniu plastiek, na ktoré využívali odpadový materiál ako papier a drôt. V rámci terapie klienti navštívili aj rôzne výstavy týkajúce sa umenia.

Biblioterapia

- je metóda psychoterapie využívajúca čítanie. Uskutočňovali sa stretnutia s pani spisovateľkou Annou Ondrejkovou, bývalou pracovníčkou Liptovskej knižnice. Pravidelne sa na nich zúčastňovalo 12 – 16 klientov, ktorí besedovali o dielach mnohých spisovateľov, nechýbali ani rozprávky, slovenské a ruské poviedky. Súčasťou stretnutí boli aj diskusie na rôzne témy.

Okrem skupinovej terapie, ktorá sa realizovala raz – dvakrát týždenne v relaxačnej miestnosti, sa uskutočňovala aj individuálna terapia u imobilných klientov priamo na bytových jednotkách.

Tanečná terapia a dramatoterapia

- sú psychoterapeutické metódy, ktoré využívajú tanec, pohyb a rôzne formy hrania za účelom dosiahnutia emočnej, kognitívnej, sociálnej, behaviorálnej a fyzickej integrity jedinca. Ich úlohou je priniesť niečo hodnotné, náučné alebo morálne obohacujúce a zároveň byť prostriedkom stretávania sa a spoločenského využitia. Klienti si v rámci týchto terapií nacvičovali krátke divadelné predstavenia a tance.

Reminiscenčná terapia

- využíva spomínanie klientov na časy „minulé“, pri zapojení ich staropamäti - spomienky na kamarátov, na školu, prvé zamestnanie, prvú lásku, pozeranie starých fotiek, kníh. Na účely tejto terapie bola vyčlenená miestnosť na 4. poschodí, ktorá bola vybavená staršími zariadeniami predmetmi a nábytkom, evokujúcimi v klientoch „staré dobré časy“ v ich minulosti.

Rôzne druhy terapií poskytovali svojim klientom aj naše pracoviská Krízové stredisko a ZNB. Tieto sú uvedené nižšie v bode 5.4. Pracovná terapia sa využívala aj u klientov Útulku (bod 5.3).

Prehľad spoločenských aktivít a akcií klientov ZpS, DSS a ŠZ v roku 2016

JANUÁR

- stretnutie s pani Annou Ondrejkovou v rámci biblioterapie,
- stretnutie s pani Čenkovou a psíkom Dobbym v rámci canisterapie,
- muzikoterapia so speváckou skupinou seniorov z Klubu seniorov 2 mesta Liptovský Mikuláš. Pri speve s doprovodom akordeónu si zaspievali a zatancovali aj klienti.

FEBRUÁR

- prednáška pracovníkov poisťovne Wüstenrot,
- 2 stretnutia zamerané na canisterapiu
- fašiangová zábava s hudbou p. Frémala, spevokolom, pochovávaním basy, karnevalovými kostýmami, tancom a pohostením,
- Dom kultúry v L. Mikuláši - podujatie politickej strany SMER-SD. Pri tejto príležitosti navštívil naše Zariadenie predseda NR SR Ing. Peter Pellegrini.

MAREC

- V. ročník výstavy „Svet fantázie inými rukami“ v budove Matice slovenskej v Lipt. Mikuláši,
- voľby do NR SR aj s hlasovaním prostredníctvom prenosnej volebnej urny,
- oslava medzinárodného dňa žien s členmi Matice slovenskej, členmi Klubu seniorov v Okoličnom, so žiakmi ZŠ na Podbrezinách a so spevokolom „Lipka“,
- prednáška pracovníkov mestskej polície o prevencii kriminality,
- Úrad ŽSK v Žiline - účasť na veľkonočnej výstave s výrobkami vytvorenými v rámci tvorivej dielne,
- turnaj v hre Sjoellen – holandský biliard v ZpS a DSS Dolný Kubín.

APRÍL

- canisterapia so psíkom Dobbym,
- prednáška „Apríl – mesiac lesov“, ktorú pripravil pán Ing. Stanislav Hudec, odborný lesný hospodár, milovník prírody a poľovník.

MÁJ

- stavenie mája pred budovou za účasti spevokolu „Lipka“ a folklórneho súboru zo Smrečian,
- pri príležitosti dňa matiek divadelné predstavenie žiakov zo ZŠ evanjelickej v L. Mikuláši, zakončené vystúpením domáceho spevokolu,
- biblioterapia s pani A. Ondrejkovou,
- prechádzky do prírody a okolia Zariadenia,
- účasť na podujatí „Pamäťová olympiáda“ - organizátorom bolo ZpS a DSS Žilina.

JÚN

- prechádzka po sídlisku Podbreziny spojená s návštevou cukrárne,
- organizácia podujatia „Senior, nehnevaj sa“ v Závažnej Porube. Súťaž bola inšpirovaná spoločenskou hrou „Človeče, nehnevaj sa“ a celkovo na nej súťažilo 65 klientov rôzneho veku a s rôznym zdravotným stavom z 24 zariadení sociálnych služieb pôsobiacich v rámci ŽSK. Súčasťou akcie bol sprievodný program – ukážky práce rezbára, košíkárky, plstenie, tanečné vystúpenie psíka Dobbyho, študenti Hotelovej akadémie v L. Mikuláši predviedli ozdobné vyrezávanie z ovocia a zeleniny. O dobrú náladu sa postarali členovia spevokolu z Klubu seniorov L. Mikuláš a tanečné vystúpenie senior country skupiny „Ruty šuty“ zo Žiliny. V závere podujatia nechýbala tombola,
- oslava 90. narodenín klientky nášho zariadenia, pani Heleny Kozákovej.

JÚL

- opekanie špekačiek v areáli Zariadenia s ovocným čajom, spievaním ľudových pesničiek a k dobrej nálade prispelo aj rozprávanie vtipov,
- prechádzky do prírody a okolia Zariadenia,

AUGUST

- podujatie „Športový deň zdravotne postihnutých“. Organizátorom už 7. ročníka tejto akcie bolo Mesto Liptovský Mikuláš. V príjemnom prostredí areálu Hotela Lodenica sa stretli ľudia rôzneho veku s akýmkoľvek zdravotným postihnutím, ale aj ich príbuzní a známi. Účastníci podujatia si mohli zasúťažiť v ôsmich športových disciplínach. Bolo pripravené občerstvenie a pestrý doplnkový program – meranie tlaku a hladiny cukru v krvi, maľovanie na tvár, fotobúdka FunFoto, cvičenie Tai-Chi, prezentácia kompenzačných pomôcok, grilovačka a ďalšie aktivity.

SEPTEMBER

- výstava „Za oknami našich zariadení“ na úrade ŽSK - inštalácia a vystavenie výrobkov klientov,
- účasť na podujatí „Športové hry seniorov“ v Liskovej, organizovaného zariadením LIKAVA - centrum sociálnych služieb. Naši klienti v jednotlivých aktivitách získali 4 medaile a v celkovom hodnotení družstiev obsadili druhé miesto,
- návšteva cukrárne,
- zábavno-súťažné podujatie pod názvom „Piaty proti piatim“. Organizátorom bolo ZpS a DSS Dolný Kubín a naši klienti skončili na 2. mieste,
- deň chôdze – účasť na XIX. ročníku podujatia mesta Lipt. Mikuláš „Hore Váhom, dolu Váhom“.

OKTÓBER

- koncert Marcely Laiferovej, ktorý usporiadalo mesto L. Mikuláš k mesiacu úcty k starším,
- klienti vystúpili s tancom „Mariša“ od Kollárovcov na VIII. ročníku kultúrneho podujatia „Domov domovu“, organizovanom CSS ORAVA v Tvrdošine,
- návšteva kultúrneho podujatia „Sami sebe“. Členovia jednotlivých klubov seniorov mesta Lipt. Mikuláš opäť pripravili bohatý kultúrny program,
- I. ročník koncertu „Integrácia seniorov“ v Poprade. Úlohou podujatia bolo potešiť seniorov a spájať dôchodcov z celého Slovenska,
- jesenná brigáda v okolí nášho Zariadenia.

NOVEMBER

- vernisáž knihy - v priestoroch Matice slovenskej v Liptovskom Mikuláši klient nášho zariadenia p. Jaroslav Šoučík uviedol do života svoju novú, v poradí už šiestu knihu. Nazval ju „Čarovné Tatry - Tajomné huby - Storočná lavína“,
- prednáška a prezentácia novej knihy p. Šoučíka pre klientov nášho Zariadenia,
- Katarínska zábava s hudobníkom p. Frémalom. Tanec na pieseň „Mariša“ a pohostenie.

DECEMBER

- X. ročník výstavy výrobkov a prác s vianočnou tematikou klientov ZSS v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK „Vianoce našimi rukami“ na Úrade ŽSK v Žiline,
- v priestoroch zimnej záhrady sa uskutočnila výstava výrobkov, ktoré vytvorili klienti zariadenia v rámci pracovnej terapie,
- mikulášske posedenie s Mikulášom, anjelom a čertom, spojené s hádankami, balíčkami darčiekov, s divadlom a tancom detí ZŠ evanjelickej v L. Mikuláši,
- návšteva podujatia „Remeselnícke variácie Vianoc 2016“ v Slovenskom múzeu ochrany prírody a jaskyniarstva v L. Mikuláši. Na výstave boli prezentované háčkované vianočné ozdoby, perníky, hrnčiarske výrobky, sviečky a voskové ozdoby, prútené košíky a pečenie vianočných oplátok. V priestoroch múzea si klienti prezreli aj výstavu „Príroda našimi očami“ - ukážky výtvarných prác s prírodnými motívmi, ktorých autormi sú ľudia s mentálnym hendikepom,
- predvianočný kultúrny program žiakov zo ZŠ Márie Rázusovej Martákovskej z Lipt. Mikuláša a folklórneho súboru „Vfbové prútie“,
- posedenie s pohostením klientov, ktorí sa počas roka pravidelne stretávali v rámci tvorivej dielne. Vianočný program členov Klubu seniorov 2 L. Mikuláš, príhovor primátora mesta L. Mikuláš, Ing. Jána Blcháča. Krátky záznam z podujatia natočila a odvysielala aj regionálna televízia Liptov,
- návšteva dvoch zdravotných klaunov z o. z. Červený nos. Boli veľmi milí a empatickí, ku každému z klientov pristupovali individuálne, vytvárali vtipné situácie, do ktorých zapájali klientov rešpektujúc ich schopnosti. Podarilo sa im vyvolať množstvo pozitívnej energie.

Počas roka samozrejme nebolo možné ani zabudnúť na sviatky našich klientov:

- k narodeninám sa oslávencom blahoželalo centrálnym hlásením cez dispečing,
- meniny boli pripomenuté osobným zablahoželaním a papierovým pozdravom (pohľadnicou).

Ďalšie činnosti:

- poskytovanie poradenstva a žiadostí záujemcom o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu,
- vypracúvanie individuálnych plánov pre klientov,
- sociálne šetrenia v domácnosti žiadateľov o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu (v roku 2016 sme vypracovali sociálny posudok pre 21 žiadateľov),
- pomoc klientom pri kontakte s inými inštitúciami (vybavenie nového občianskeho preukazu, preukazu občana so zdravotným postihnutím, písomný kontakt s rôznymi inštitúciami...),
- spolupráca s rodinnými príslušníkmi prijímateľov sociálnej služby,
- úprava interiéru zariadenia, aktualizácia nástieniek,
- aktivizácia klientov zameraná na separáciu odpadu – v budove bol umiestnený kontajner na zber plastov, kontajner na zber papiera a schránka na použité batérie. V roku 2016 bolo za zber starého papiera získaných 79,40 €, financie boli použité pri realizácii kultúrnych podujatí,
- činnosti spojené s platením mesačných záloh elektrickej energie (odhlasovanie a prihlasovanie odberateľov, dohľad nad pravidelným uhrádzaním čiastky zálohy na bytoch s 2-omi klientmi),
- oboznamovanie klientov s aktuálnymi zmenami predpisov a nariadeniami,
- administratívne činnosti spojené so žiadosťou o uzavretie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby.

Knižnicu zariadenia nepravidelne navštevovalo 8 - 10 klientov (imobilní klienti si mohli vybrať zo zoznamu ponúkanej literatúry a knihy im zamestnanec Zariadenia doniesol priamo na byt).

Pravidelne dvakrát do týždňa, ako aj v prípade potreby (návrat klienta z nemocnice a pod.), hospodár Zariadenia uskutočňoval nákup hygienických potrieb a základných potravín. Možnosť takýchto nákupov využívalo v roku 2016 priemerne 23 klientov.

5.2 Jedáleň

Stravovanie bolo zabezpečené vo vlastnej stravovacej prevádzke (5x denne) pre všetkých 128 klientov ZpS, DSS a ŠZ a 25-ich klientov DSS a ZpS v obci Závažná Poruba. Stravníkom bolo poskytovaných 6 druhov diét na základe odporúčenia lekára. Okrem toho sa pripravovali obedy pre 10 individuálnych stravníkov – občanov v dôchodkovom veku zo sídliska Podbreziny, ktorí si na základe zmluvy chodili 7 krát v týždni pre obed, ako aj pre 50-ich zamestnancov zariadenia. V prípade potreby klienta bola pripravovaná aj individuálna strava napríklad s vylúčením mlieka a mliečnych výrobkov, citrusov, ako aj úprava do požadovanej formy (kašovitá, mixovaná, pre použitie v sonde).

Strava 128 klientov ZpS, DSS a ŠZ bola zabezpečená nasledovne:

Racionálna – 49 klientov

Raňajky a obedy – 17 klientov

Obedy a večere – 1 klient

Diabetická – 27 klientov

Diabetická šetriaca – 8 klientov

Šetriaca – 22 klientov

Žlčníková – 4 klienti

V roku 2016 boli pripravené tieto počty porcií:

Druh stravy alebo diéty	raňajky	desiata	obed	olovrant	večera	2.večera
Racionálna strava celodenná	16378	16378	16378	16378	16378	-
Racionál. strava - raňajky, obed	5800	-	5800	-	-	-
Racionál. strava - obed, večera	-	-	367	-	367	-
Šetriaca diéta celodenná	8893	8893	8893	8893	8893	-
Žlčníková diéta celodenná	1302	1302	1302	1302	1302	-
Diabetická diéta celodenná	9555	9555	9555	9555	9555	9555
Diabetická šetriaca celodenná	2920	2920	2920	2920	2920	2920
Zamestnanci	-	-	7625	-	40	-
Individuálni stravníci z okolia			2923			
Pre DSS a ZpS Závažná Poruba:						
Racionálna strava celodenná	3905	3905	3905	3905	3905	
Diabetická diéta celodenná	1725	1725	1725	1725	1725	1725
Šetriaca diéta celodenná	3056	3056	3056	3056	3056	-
Zamestnanci	-	-	1546	-	-	-
Spolu :	53534	47734	65995	47734	48141	14200

5.3 Útulok

V útulku sa poskytovali služby fyzickým osobám (mužom) v nepriaznivej sociálnej situácii z dôvodu, že nemali zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie ich základných životných potrieb, nemali zabezpečené ubytovanie alebo nemohli doterajšie bývanie užívať. Boli to zväčša dlhodobo nezamestnaní občania, osoby, ktoré podľahli rôznym druhom závislostí a v čase, ktorý trávili v útulku, sa snažili o prekonanie tejto zložitej životnej situácie, občania prichádzajúci z výkonu trestu, invalidní dôchodcovia s veľmi nízkym dôchodkom a iní. Títo občania prišli požiadať o pomoc osobne priamo do útulku alebo ich odporučili pracovníci úradu práce, mestského, prípadne obecného úradu. Všetci obyvatelia útulku mali niečo spoločné. Stratili strechu nad hlavou a nemali kde bývať. Obyvateľmi útulku boli prevažne občania z Liptovského Mikuláša a z okolitých obcí.

Podľa zákona o sociálnych službách, útulok poskytoval tieto sociálne služby:

- ubytovanie na určitý čas
- sociálne poradenstvo
- pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov
- pracovnú terapiu
- nevyhnutné ošatenie a obuv

Zároveň boli pre klientov vytvorené podmienky na:

- prípravu stravy
- vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny
- pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva
- záujmovú činnosť

Kapacita útulku bola 12 prijímateľov sociálnych služieb – mužov, pričom útulok bol prevažne obsadený na 100%. Doba pobytu bola zmluvne vymedzená na 3 mesiace, vplyvom rôznych dôvodov sa mohla predĺžiť, skrátiť alebo zrušiť. Úhrada za ubytovanie bola 0,72 € za deň a platba sa vykonávala 1 krát mesačne. V útulku nebolo povolené požívať alkohol ani iné návykové látky.

Klienti útulku mali k dispozícii svoju vlastnú posteľ, skriňu na osobné veci a nočný stolík. V každej izbe bol spoločný stôl a stoličky. V priestoroch budovy bola aj spoločná kuchyňa, kompletne zariadená na prípravu a podávanie jedla počas pobytu klientov, ďalej spoločná kúpeľňa s práčkou a spoločné WC. Každý klient si mohol pri nástupe priniesť svoje osobné veci v primeranom množstve.

Pracovníci útulku sa okrem každodenného sociálneho poradenstva a pomoci pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov klientov, v rámci pracovnej terapie aktívne snažili zapájať ich do pracovných činností, ktoré sa bežne vykonávajú v každej domácnosti. Jednalo sa o menšie pomocné práce pri udržiavaní budovy a okolia útulku. Všetky upratovacie činnosti v budove útulku vykonávali sami klienti a mnohí z nich sa museli najskôr týmto činnostiam priučiť.

Každý týždeň v sobotu vykonávali klienti dôkladné upratovanie v rámci hospodárskeho dňa. Službu mal vždy jeden klient a počas tohto týždňa zodpovedal za čistotu WC, kúpeľne, kuchyne a schodísk. Staral sa aj o čistotu chodníkov okolo budovy.

V letných mesiacoch klienti pod dohľadom hospodára útulku opravili a vymaľovali kúpeľňu, WC, kanceláriu, chodby a schody v budove. Podarilo sa vymeniť okná v 3 izbách za plastové. Výmena bola zrealizovaná mestom Liptovský Mikuláš, ktorého je budova útulku vlastníctvom. Na budúci rok mesto prisľúbilo aj výmenu ostatných okien. Na jeseň klienti opravili chodník a odkvap pred vchodom do útulku a natreli vchodové dvere do útulku. Počas celého roka sa spoločne starali o výzdobu v útulku.

Zariadenie sa úspešne uchádzalo na základe vypracovaného projektu o príspevok podľa zákona č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti MPSVR SR, na nákup materiálneho technického vybavenia obytných miestností útulku. Od MPSVR SR bola získaná dotácia vo výške 4.400,- €, ŽSK poskytol 489,- € a Zariadenie 43,05 €. Celkovo sa teda použilo 4.932,05 € na výmenu postelí, skriň, nočných stolíkov, stoličiek a stolov v izbách útulku. Samotnej výmene vybavenia predchádzalo dôkladné vypratanie pôjdu a skladových priestorov, kam sa nové vybavenie dočasne zložilo, aby sa mohol vymeniť starý nábytok za nový. Z dotácie bola zakúpená aj nová kosačka, fúrik a počítač s príslušenstvom pre kanceláriu útulku.

Klienti obhospodarovali v rámci svojich možností a schopností záhradu, pestovali v nej zeleninu, udržiavali ovocné a okrasné dreviny. Nakoľko ovocné a okrasné stromy už podliehali starobe a škodcom, radikálne ich zrezali a omladili. Na pestovanie zeleniny využili značnú záhradu, záhony na zeleninu sa zväčšili. Jeden z klientov v záhrade postavil fóliovník, kde úspešne pestoval citrusy. Zeleninové hriadky zarodili najskôr jarnou zeleninou a neskôr výbornou úrodou fazule, cibule, paradajok a zemiakov. Klienti prejavili záujem o pestovanie jedlých húb a tak bol za budovu útulku vytvorený priestor, do ktorého sa umiestnili násady šampiňónov a hlavy ustricovej.

Útulok plnil dôležitú úlohu v rámci celoslovenskej siete pomoci ľuďom v núdzi a v rámci služieb sociálnej intervencie, v súlade so zákonom o sociálnych službách.

5.4 Krízové stredisko „Pálkovo centrum“ a Zariadenie núdzového bývania

Krízové stredisko (ďalej len „KS“) poskytovalo starostlivosť deťom a mládeži zo sociálne znevýhodneného prostredia, s poruchami správania, deťom ktorých výchova bola vážne narušená alebo ohrozená. Realizovalo výchovnú starostlivosť na predchádzanie sociálne–patologických javov a ich zmiernenie a špecializovanú odbornú intervenciu zameranú na odstránenie alebo zmiernenie porúch osobnostného a sociálneho vývinu dieťaťa, najmä v oblasti poradenstva a sociálnej intervencie.

V roku 2016 bolo v pravidelnej starostlivosti KS 42 detí a mladých ľudí vo veku 7 – 18 rokov, z toho 13 na individuálnej terapii. Ostatní klienti boli okrem individuálnej a rodinnej terapie zaradení aj do komunity. V pobytovej forme bola poskytnutá starostlivosť 23 deťom v krízovej situácii, z toho 5 detí sa vrátilo do pôvodnej rodiny, v 8 prípadoch bola nariadená ústavná starostlivosť a 2 deti boli umiestnené do náhradnej osobnej starostlivosti.

Na báze ambulantnej sa pracovalo hlavne formou individuálneho a rodinného poradenstva a komunit pre deti a mládež s problémami v sociálnom správaní a s poruchami správania. Využívali sa skupinové techniky, rodinná psychoterapia, skupinová dynamika, sociálne učenie a metódy sociálneho tréningu, klubové aktivity záujmového, kultúrneho a športového charakteru. Organizovali sa víkendové pobyty a prázdninové aktivity.

Na báze pobytovej sa poskytovala krízová intervencia formou vyňatia z rodinného prostredia. Zabezpečovala sa nevyhnutná starostlivosť pre klientov na obdobie, v ktorom by malo dôjsť k zlepšeniu pomerov v rodine, alebo inému riešeniu problému. Na nevyhnutnú starostlivosť (ubytovanie, stravovanie a obslužné činnosti) nadväzovala psychologická, výchovná a sociálna pomoc.

V spoločnom objekte s KS poskytovalo sociálne služby aj Zariadenie núdzového bývania (ďalej len „ZNB“). Jeho kapacita je šesť klientov (matky, matky s deťmi so statusom týrania). V tomto zariadení sa poskytovali služby krízovej intervencie na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie klienta. Sociálne služby, môžu mať nízkoprahový charakter, čo znamená ľahkú dostupnosť najmä vzhľadom na miesto, v ktorom sa fyzická osoba zdržiava, a na výšku úhrady za sociálnu službu. Sociálna služba sa poskytovala anonymne bez preukazovania identity osoby dokladom totožnosti a bez ohľadu na prejavy požitia návykovej látky. Cieľom sociálnej služby s nízkoprahovým charakterom bolo uľahčiť fyzickej osobe kontakt so sociálnym prostredím, prístup k sociálnym službám alebo k podpore a pomoci poskytovanej podľa osobitných predpisov, a tým podporiť jej začlenenie do spoločnosti.

K 31.12.2016 bolo v KS 7 detí. V rámci roka 2016 malo KS 2928 kapacitných ubytovacích dní, z toho 2744 zazmluvnených, z čoho vyplýva, že vyťaženosť KS bola 93,72%.

V ZNB sa v roku 2016 evidovali štyri žiadosti o poskytnutie starostlivosti s celkovým počtom 8 klientov, z toho sa poskytnutie sociálnej služby realizovalo vo všetkých štyroch prípadoch. Z roka 2015 do roka 2016 prešlo päť klientov. Celkovo sa sociálna pomoc poskytla štrnástim osobám, z toho šiestim dospelým a ôsmim maloletým osobám. Jedno dieťa bolo so súhlasom matky premiestnené na KS.

Tri maloleté deti boli vzaté do ústavnej starostlivosti. S jednou klientkou bola ukončená zmluva o poskytovaní sociálnej služby z dôvodu fyzického ublíženia svojmu maloletému dieťaťu, momentálne čelí obvineniu pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby. Ďalšia klientka opustila svoje deti tu v Zariadení a toho času sa zdržuje v Zemplínskej Teplici, naďalej sa však kontaktuje z dôvodu riešenia sociálnych dávok, lekárov, komunikácie s deťmi v detskom domove. Pri poskytovaní sociálnych služieb klientom bolo prioritne dbané na bezpečnosť a záujmy dieťaťa, v podstatnej miere aj na štandardy kvality, kde bola hodnotená miera spokojnosti zákazníka (klienta) – rozdiel medzi očakávanou a vnímanou kvalitou. Ďalším z parametrov bola miera výkonnosti poskytovateľa sociálnych služieb, úroveň dosiahnutia cieľov kvality služby, rozdiel medzi cieľovou kvalitou a poskytovanou kvalitou, čo bolo súčasťou vypracovania a hodnotenia individuálnych plánov každého klienta. Každý dospelý klient bol oboznámený s individuálnym plánom a s kľúčovou osobou, na ktorú sa môže kedykoľvek obrátiť, ktorá plán tvorí aj vyhodnocuje. Taktiež s jeho obsahom, kde podpisom potvrdzuje súhlas so svojim individuálnym plánom.

K 31.12.2016 bolo v ZNB šesť klientov, z toho tri dospelé osoby a tri maloleté deti. Vyťaženosť ZNB za rok 2016 činila 2196 dní, celkovo bolo zazmluvnených 1727 dní, ročná vyťaženosť bola 79%.

Vo všetkých formách intervencie KS a ZNB boli na zlepšenie situácie klientov použité rôzne terapie:

Sociálna terapia – špecifický druh odbornej intervencie, prostredníctvom ktorej u detí v KS a klientov v ZNB boli dosiahnuté zmeny v ich chovaní, priamym aj nepriamym pôsobením. Jednalo sa hlavne o pomoc pri situáciách, ktoré bezprostredne ohrozovali klienta, pomáhali sa nimi eliminovať riziká v daných životných situáciách.

Ergoterapia – (KS a ZNB) liečba prácou alebo pracovná terapia. Bola súčasťou liečebnej rehabilitácie a psychoterapie. Je to liečebný postup, pri ktorom sa terapeuticky využíva pracovná činnosť podľa možností a schopností klientov. Je založená na prístupe zameranom na klienta. Hlavným terapeutickým prostriedkom ergoterapie bola zmysluplná činnosť alebo zamestnanie klientov, ktorá považuje činnosť za cieľ aj prostriedok terapie. Táto pracovná terapia bola na jednej strane účelne zamestnávajúce orientované na realitu života a na druhej strane vyzdvihovala kreatívnu činnosť. Liečba využívala pracovnú činnosť k dosiahnutiu lepšej reedukácie funkcií organizmu.

Arteterapia – (KS) bola riadená cieľná činnosť, pri ktorej sa využívali výtvarné vyjadrovacie prostriedky. Je to liečba výtvarným umením, druh psychoterapie, ktorý sa zameriava na rozvoj tvorivých schopností, citového vývinu a medziľudských vzťahov u našich klientov - detí.

Biblioterapia – (KS a ZNB) revitalizácia, resocializácia a celkový rozvoj osobnosti. Základom bolo presvedčenie, že kniha môže priaznivo ovplyvniť správanie klienta. Účelom biblioterapie bolo dopomôcť klientovi k vnútornému rastu. Mala ho podnietiť a povzbudiť k aktívnemu spôsobu života.

Fytoterapia – (KS a ZNB) bola liečba pomocou využitia liečivých rastlín, čiže bylín. Možno teda povedať, že rastlinná liečba je taká stará, ako ľudstvo samo. Bola spojená s vychádzkami do prírody, poznávaním vlastností rastlín a ich mnohostranným využitím v živote.

Pohybová a tanečná terapia - (KS a ZNB) ktorej hlavným cieľom bola osobná fyzická a psychická zdatnosť a pretavenie pohybu do emócií. Nešlo o športové výkony, ale o rozvoj pohybu a jeho dôležitosť pre kvalitu života. Zameraná bola na celkovú aktivizáciu organizmu, zlepšenie koordinácie, dynamiky, vytrvalosti a agitáciu zdravého životného štýlu.

Muzikoterapia – (KS a ZNB) je uznávanou súčasťou modernej psychoterapeutickej liečby, ktorá reaguje na duševné preťaženie klientov, na vnútorné krízy, traumy a stresy súčasného človeka. Muzikoterapia bola liečba hudbou, ktorá využívala upokojujúce účinky hudby, pomáhala odbúravať stres a agresiu. Bola osvedčenou hlavne v kontexte uvoľnenia klientov od dennodenných záťažových situácií.

Práca s PC a internetom – (KS a ZNB) príprava na postupnú integráciu do spoločnosti, snaha čo najviac eliminovať bariéry medzi našimi klientmi a ich blízkymi a zabezpečenie kvalitnejšieho života s minimálnymi obmedzeniami v našom zariadení. Taktiež forma informácií napr. o pracovnom trhu a ich implementácie do života klientov. Schopnosť využívania informácií, ktoré napomáhajú riešiť krízové situácie jednotlivých klientov.

Aktivity realizované na ambulantnej báze (podľa požiadaviek školských zariadení):

„Zdravie pre deti – deti pre zdravie“ - primárna prevencia drogových závislostí pre deti predškolského veku. Súčasťou programu bol nácvik asertívneho odmietania akýchkoľvek závislostí rozprávkovou formou a prostredníctvom hier. Aktivita sa realizovala priamo v materských školách v 5 blokoch. Zapojili sa 2 MŠ – 44 detí a 28 rodičov. V jej rámci bolo zrealizovaných 16 stretnutí.

„Daj mi šancu“ – primárna prevencia drogových závislostí pre deti školského veku. Aktivita bola určená pre žiakov II. stupňa základných škôl. Realizovaná bola v 3-och ZŠ formou 4 skupinových stretnutí, pričom jedno stretnutie trvalo 90 minút. Pracovalo sa s 5 kolektívmi, čo bolo 152 detí.

„Čistý život“ - aktivita bola zameraná na prevenciu závislostí, rizikové správanie a na poukázanie možnosti zdravého životného štýlu. Bola určená pre študentov I. a II. ročníkov stredných škôl a stredných odborných učilíšť. Cieľom bola aplikácia prevenčných aktivít v školskom prostredí s využívaním rôznych metód skupinovej práce: diskusia, hranie rolí, zážitkové učenie, učenie posilňovaním žiaduceho správania, inscenovanie. Realizovaná bola na 4-och stredných školách, vstúpilo sa do 45 kolektívov, čo predstavovalo spolu 1021 študentov. V jej rámci bolo zrealizovaných 58 stretnutí.

Okrem odbornej práce a činností vyplývajúcich z platnej legislatívy, pracovníci KS a ZNB v priebehu roku uskutočnili s klientmi množstvo voľno časových aktivít. Postupne od začiatku roku spolu s nimi deti oslávili sviatok Troch kráľov, korčuľovali sa, maľovali obrázky origami. Boli na výlete v Žiari, pod Západnými Tatrami, vyrábali valentínske srdiečka, boli vo fašiangovom sprievode, vytvorili veľkonočné ozdoby, vajíčka a piekli koláčiky, navštívili cirkus ALEŠ. V areáli vodného slalomu si pozreli štafetové preteky v kajakoch, vodný slalom a vyfotili sa s olympionikom Michalom Martikánom. Neustále navštevovali mestskú krytú plaváreň. Boli aj na konskej farme v prímestskej časti L. Mikuláša – Mútniku. V rámci podujatia „GOLDEN APPLE MDD“ si pozreli 3D kino, súťažili v mnohých hrách a vyšantili sa na ponúkaných atrakciách. Jedno júnové nedeľné popoludnie prežili v príjemnom prostredí Stop Shopu, pri tanečnom predstavení „Smejko a Tanculienka a zapojili sa do hier a súťaží. Na Stoličných dňoch si pozreli simulovaný súdny proces s Jánošíkom a jeho popravu. Potom sa vybrali na opekačku. Vycestovali do kontaktnej ZOO kde sa oboznamovali so zvieratkami. Netradičnou formou sa zoznámili s novými expozíciami múzea ochrany prírody a jaskyniarstva. Pekné letné počasie využili aj na návštevu Vrbického plesa okolo ktorého sú stanovištia s úlohami, ktoré riešili. Páčili sa im najmä kačice, ktoré prenasledovali ľudí s jedlom a samozrejme preliezačka v tvare lode. Atraktívnym bol aj výlet do Pavčinej Lehoty - strediska Žiarce, kde sa všetkým páčila jazda na bobovej dráhe. Prešli sa aj na neďalekú vyhliadkovú vežu s nádherným výhľadom. Krásnou prázdninovou aktivitou bol aj výstup lanovkami na Chopok. Pre deti to bol veľký zážitok - viezli sa tromi lanovkami. Augustový výlet do Čutkovej doliny sa začal cestovaním vlakom, čo bola pre väčšinu detí novinka. Spoznávali prírodu a oddýchlili na preliezačkách. Aj Liptovský Ján je obľúbené miesto kde si vždy našli svoje plávanie, turistiku či vzdelávacie aktivity. V neskorom lete znovu navštívili areál vodného slalomu a sledovali kajakov.

Krásne počasie využili na rozlúčku s letom pri vodnej nádrži Liptovská Mara. Zúčastnili sa akcie TV JOJ v meste, vyfotili s obľúbenými moderátormi, poskákali v nafukovacom drakovi a ochutnali jelení guláš. Na októbrovej prechádzke nazbierali množstvo materiálov, ktoré natreli farbami a otláčali na výkres. Ďalšou aktivitou, ktorá ich zaujala bola haptická maľba. Každý si vyskúšal maľovanie rukami. Dva krát s búrlivými emóciami sledovali hokejový zápas. Neskôr si klienti uctili pamiatku zosnulých pálením sviečok na cintoríne. Počas vychádzok nazbierali množstvo prírodného materiálu, z ktorého postupne tvorili dekoratívne predmety. Znovu boli na hokeji. A už sa blížili Vianoce - piekli koláč, vyrábali vianočné ozdoby. Navštívili aj akciu „3. narodeniny RGB Liptov“ v obchodnom dome, kde ich čakal bohatý kultúrny program, prehliadka stánkov ľudových remeselníkov, fotenie s Mikulášom a anjelom, ochutnávka syrov, torty, cukrovej vaty. Potešiť deti prišiel Mikuláš aj do KS a ZNB. Za krátku básničku, pesničku alebo atletický výkon si každý zaslúžil odmenu. Deti pred Vianocami vytvorili množstvo kreatívnych prác. Klientky ZNB prišli s nápadom predávať výrobky detí a matiek na vianočných trhoch a z výt'ážku skrásliť Vianoce deťom. Na predaji v stánku sa podieľali spolu s matkami zo ZNB aj pracovníci KS a ZNB. Podarilo sa vyzbierať 109,10 €. Poslednou akciou bola návšteva tvorivých dielničiek v nákupnom centre Stop-Shop, spojená s počúvaním básní a vianočných piesní.

KS a ZNB aktívne spolupracovali so základnými, strednými školami a odbornými učilišťami v regióne, s odborom sociálnych vecí úradu práce v L. Mikuláši, so sociálnym oddelením mestského úradu L. Mikuláš, so zdravotníckymi zariadeniami, s orgánmi činnými v trestnom konaní, so zariadeniami sociálnych služieb, s mimovládny subjektmi a občianskymi združeniami.

5.5 Poradenské centrum pre ženy ohrozené násilím a prežívajúce násilie a ich deti

Z dôvodu väčšej komplexnosti poskytovaných sociálnych služieb vzniklo prakticky integrované pracovisko, keď v objekte, kde už bolo vytvorené KS a ZNB, bolo umiestnené aj Poradenské centrum pre ženy ohrozené násilím a prežívajúce násilie a ich deti (ďalej len „PC“). Klienti všetkých troch pracovísk sú prevažne totožní – maloleté deti a ich matky, najčastejšie so statusom týraných osôb. Tak bolo možné na jednom mieste rozšíriť a skvalitniť úroveň starostlivosti, zabezpečenia a integrácie tejto komunity.

Na základe výzvy Úradu vlády SR – odboru grantov EHP a Nórska v rámci Programu: „SK09 Domáce a rodovo podmienené násilie“ bol vypracovaný projekt „Žiť bez strachu“ a prostredníctvom Nórskeho finančného mechanizmu bola získaná dotácia vo výške 85.257,- €. Následne začala príprava na zriadenie PC. Dotácia plne zabezpečila vstupné náklady a prevádzku do apríla 2017.

Začiatkom roku 2016 sa začali stavebné práce a úpravy, ktoré boli ukončené v priebehu apríla.

V prípravnej fáze od januára do apríla 2016 PC poskytovalo základné sociálne poradenstvo, pričom sa riešili najmä problémy domáceho násillia (fyzické i psychické týranie), ale aj výpovedí zo zamestnania, žiadostí do zamestnania a životopisov, sprostredkovania bývania pre matky s deťmi, spotrebiteľských úverov z nebankoviek, exekučných konaní, výchovných problémov, zverenia dieťaťa do osobnej starostlivosti, umiestnenia do ZSS, partnerských vzťahových problémov, závislostí v rodine. Právne problémy boli konzultované s poradenským centrom ŽSK v LIKAVE - centre sociálnych služieb.

Od januára začal taktiež proces udeľovania akreditácie na odbornú činnosť – špecializované sociálne poradenstvo, akreditačnou komisiou podľa zákona o sociálnych službách. Rozhodnutie MPSVaR SR o udelení akreditácie nadobudlo právoplatnosť dňa 11.03.2016. Na základe akreditácie a projektovej zmluvy bolo možné od 01.04.2016 poskytovať poradenské služby pre ženy zažívajúce násilie v párových vzťahoch a ich deti a osoby zažívajúce domáce násilie najmä zo strany partnera.

V dňoch 25. až 29.04.2016 pracovníci Zariadenia absolvovali študijnú cestu do Nórska.

Dňa 03.05.2016 boli zrekonštruované priestory PC otvorené. Na slávnostnom otvorení a konferencii sa zúčastnili zástupcovia Nórskeho veľvyslanectva, Úradu vlády SR, ŽSK, zástupcovia mestských a miestnych samospráv, polície, prokuratúry, ÚPSVaR Ružomberok, L. Mikuláš a médií.

Pracovníčky PC spracovali propagačné materiály a rozposlali ponukové listy na všetky základné a stredné školy v okresoch L. Mikuláš a Ružomberok. Uskutočnili sa osobné stretnutia s výchovnými poradcami škôl a s pracovníkmi obecných úradov, mestských úradov, komunitných centier. Všetci oslovení pracovníci boli pozvaní do novootevorených priestorov PC. Pracovníčky PC vystúpili v živom vysielaní – diskusnej relácii v Slovenskom rozhlase (téma – domáce násilie).

Zriadená bola web stránka, ktorá sa naďalej modernizuje (www.poradenskecentrumlm.sk).

V rámci odbornej prípravy prebehol tréning pre profesionálky poskytujúce pomoc v PC. Striedavo sa realizoval v priestoroch PC a v bezpečnom ženskom domove u projektového partnera v Prešove. V rámci aktivít zameraných na prevenciu násilia boli zrealizované stretnutia so študentmi stredných škôl, žiakmi základných škôl a stretnutia v klube dôchodcov. Vďaka stretnutiam zameraným na vytváranie sietí spolupracujúcich organizácii v oblasti násilia páchaného na ženách a diskusi k možnosti vytvorenia krízového intervenčného tímu na území mesta sa podarilo vytvoriť tím multiinštitucionálnej spolupráce, v ktorom sú zastúpené rôzne profesie a organizácie.

V priebehu roka boli zrealizované 3 stretnutia – podporné skupiny, so ženami zažívajúcimi násilie a ich deťmi, ktoré boli venované témam: formy násilia, dynamika násilia, fázy násilia, sebazpoznanie, vyjadrovanie pocitov, citová blízkosť, vzťahy v rodine. V októbri bola uzavretá zmluva o právnej pomoci s advokátkou, ktorej služby sú uhrádzané z prostriedkov projektu. Právne služby a právnu pomoc vo všetkých oblastiach práva bolo týmto umožnené poskytovať klientkam PC bezplatne.

5.6 Prepravná služba

V roku 2016 bola naším Zariadením poskytovaná aj prepravná služba. Nakoľko služba nebola prioritou a bola poskytovaná iba sporadicky na základe objednávky, bola v rámci nej vykonaná jedna preprava osôb motorovým vozidlom – 3-och klientov ZpS a DSS do foniatrickej ambulancie v Poprade.

6. Financovanie sociálnych služieb a úhrady za poskytovanú sociálnu službu

6.1 Prehľad príjmov a výdavkov v roku 2016

PRÍJMY	Kód zdroja		ZpS, DSS, ŠZ a Jedáleň	KS a PC	ZNB	ÚTULOK	SPOLU
Pôvodný rozpočet	46	223	411 877,--	4 157,--	855,--	2 733,--	419 622,--
Upravený rozpočet	46	223	421 266,--	4 157,--	855,--	2 733,--	429 011,--
Upravený rozpočet	11E3	312		7 433,--			7 433,--
Upravený rozpočet	11E4	312		1 312,--			1 312,--
V tom							
- poplatky a platby	46	223	368 905,--				368 905,--
- ostatné poplatky a platby	46	292	451,--				451,--
granty	11E3	312		7 433,--			7 433,--
granty	11E4	312		1 312,--			1 312,--
Plnenie :							
Z nájmu	46	212003	17,56				17,56
Za soc. služby + preprava	46	223001	409 539,41	4 559,71	937,77	3 000,24	418 037,13
Za stravné	72F	223003	66 951,45	3 125,52		1 173,15	71 250,12
Z dobropisov	46	292012	5 180,01				5 180,01
Vratky	41	292017	2 222,73				2 222,73
Vratky	46	292017	4 405,83				4 405,83
Z darov a grantov	72A	311	1 900,--				1 900,--
Z darov a grantov	72C	311	700,--				700,--
Z úradu práce	72H	312	54 660,35				54 660,35
Z pr. grantu BV	11E3	312		7 586,84			7 586,84
Z pr. grantu BV	11E4	312001		1 338,86			1 338,86
Spolu:			545 577,34	16 610,93	937,77	4 173,39	567 299,43

VÝDAVKY**Výdavky kód zdroja 41, 46**

Kate- gória	Názov	Rozpočet výdavky celkom	Čerpanie výdavky celkom	z toho čerpanie za ZpS, DSS, ŠZ a Jedáleň	z toho čerpanie za KS, ZNB a PC	z toho čerpanie za Útulok
610	Mzdy, platy, služobné príjmy a osobné vyrovnania	753 456,--	753 456,42	646 585,96	89 532,75	17 337,71
620	Poistné a príspevky do poisťovní	258 070,--	258 070,10	221 539,76	31 176,97	5 353,37
630	Tovary a služby	358 600,--	358 223,72	315 343,40	32 122,72	10 757,60
z toho						
	631 – cestovné náhrady	544,--	543,71	530,93	12,78	
	632 – energie, voda, komunikácie	190 091,--	188 518,76	168 209,15	13 811,70	6 497,91
	633 – materiál	120 490,--	120 478,90	110 646,18	8 180,25	1 652,47
	634 – dopravné	2 929,--	2 924,40	1 983,54	940,86	
	635 – rutinná a štandard. údržba	4 763,--	4 760,09	4 695,99	64,10	
	636 – nájomné za nájom	1,--	1,--		1,--	
	637 – služby	39 782,--	40 996,86	29 277,61	9 112,03	2 607,22
640	Bežné transfery	3 495,--	3 495,--	3350,08	144,92	
700	Kapitálové výdavky	86 580,--	84 975,60	84 975,60		
	Spolu:	1 460 201,--	1 458 220,84	1 271 794,80	152 977,36	33 448,68

VÝDAVKY**Výdavky kód zdroja 11E3, 11E4**

Kate- gória	Názov	Rozpočet výdavky celkom	Čerpanie výdavky celkom	z toho čerpanie za ZpS, DSS, ŠZ a Jedáleň	z toho čerpanie za KS, ZNB a PC	z toho čerpanie za Útulok
610	Mzdy, platy, služobné príjmy a osobné vyrovnania	21 175,--	17 917,63		17 917,63	
620	Poistné a príspevky do poisťovní	7 381,--	6 260,28		6 260,28	
630	Tovary a služby	13 846,--	11 753,33		11 753,33	
z toho						
	631 – cestovné náhrady	585,--	584,34		584,34	
	632 – energie, voda, komunikácie	1 111,--	1 104,62		1 104,62	
	633 – materiál	7 068,--	6 093,94		6 093,94	
	637 – služby	5 082,--	3 970,43		3 970,43	
700	Kapitálové výdavky	24 603,--	24 600,--		24 600,--	
	Spolu:	67 005,--	60 531,24		60 531,24	

VÝDAVKY**Výdavky kód zdroja 111**

Kate- gória	Názov	Rozpočet výdavky celkom	Čerpanie výdavky celkom	z toho čerpanie za ZpS, DSS, ŠZ a Jedáleň	z toho čerpanie za KS, ZNB a PC	z toho čerpanie za Útulok
630	Tovary a služby	4 400,--	4 400,--			4 400,--
	633 – materiál	4 400,--	4 400,--			4 400,--
	Spolu:	4 400,--	4 400,--			4 400,--

VÝDAVKY**Výdavky kód zdroja 72**

Kategória	Názov	Čerpanie celkom	z toho za ZpS, DSS, ŠZ a Jedáleň	z toho za KS, ZNB a PC	z toho za Útulok
610 – 72H	Príspevok z ÚPSVaR za § 52, 54, 56, 60	41 404,61	37 093,94	2 090,12	2 220,55
620 – 72H	Príspevok z ÚPSVaR za § 54, 56, 60	12 007,--	10 715,93	626,--	665,07
630 – 72A	Z darov a grantov	1 900,--	1 856,95		43,05
630 – 72C	Z darov a grantov	700,--	700,--		
630 – 72F	Zo stravy cudzích stravníkov	71 250,12	71 250,12		
630 – 72H	Príspevok z ÚPSVaR za § 52, 54, 56	1 248,74	1 248,74		
	Spolu:	128 510,47	122 865,68	2 716,12	2 928,67

Zdroje financovania použité v r. 2016 : 111: dotácie zo ŠR
 41: zdroje VÚC 72: iné zdroje
 46: vlastné zdroje 72A – sponzorské dary a granty
 11E3: nórsky finančný mechanizmus 72H – z úradu práce (aktivačný príspevok, chránené dielne a p.)
 11E4: spolufinancovanie zo ŠR 72F – réžia – stravné cudzích stravníkov

6.2 Stav a pohyb majetku

Dlhodobý hmotný majetok	Obst. cena k 1. 1.2016	Prírastky	Úbytky	Oprávky	Odpisy 2016	Zostatková cena k 31.12.
Budovy, stavby	1 574 365,83	100 840,--		504 957,70	19 969,32	1 170 248,13
Stroje, zariadenia	169 921,59	8 583,60	1 347,01	159 872,55	2 986,26	17 285,63
Dopravné prostriedky	43 367,72			43 367,72	764,30	0,--
Drobný dlhodobý hmotný majetok	30 550,73	6 392,--	135,04	30 629,89	214,2	6 177,80
Pozemky	154 858,79					154 858,79
SPOLU DHHMIM	1 973 064,66	115 815,60	1 482,05	738 827,86	23 934,08	1 348 570,35
Drobný hmotný majetok -771	231 989,91	12 126,25				244 116,16
Operatívne technická evidencia	24 887,27	3 692,67				28 579,94

6.3 Závazky

Závazky podľa doby splatnosti	Výška k 31.12.2016
Dlhodobé záväzky spolu - z toho:	0,--
Závazky - v lehote splatnosti (sociálny fond)	
- po lehote splatnosti	
Krátkodobé záväzky spolu - z toho:	150 435,26
Závazky - v lehote splatnosti (nevyplatená mzda za 12/2016, dodávateľa, transfer)	150 435,26
- po lehote splatnosti	0,--
Spolu	150 435,26

6.4 Ekonomicky oprávnené náklady za rok 2016

Zariadenie pre seniorov	
Ekonomicky oprávnené náklady na 54 klientov za rok:	403 127,28 €
Ekonomicky oprávnené náklady na 1 klienta mesačne:	622,11 €
Domov sociálnych služieb	
Ekonomicky oprávnené náklady na 48 klientov za rok:	417 035,52 €
Ekonomicky oprávnené náklady na 1 klienta mesačne:	724,02 €
Špecializované zariadenie	
Ekonomicky oprávnené náklady na 26 klientov za rok:	241 656,48 €
Ekonomicky oprávnené náklady na 1 klienta mesačne:	774,54 €
Priemerné prepočítané náklady na jedného klienta spolu za ZPS, DSS, ŠZ	706,89 €
Krízové stredisko – pobytová časť	
Ekonomicky oprávnené náklady na 8 klientov za rok:	84 394,56 €
Ekonomicky oprávnené náklady na 1 klienta mesačne:	879,11 €
Krízové stredisko – ambulancia časť	
Ekonomicky oprávnené náklady na 155 klientov za rok:	22 078,20 €
Ekonomicky oprávnené náklady na 1 klienta mesačne:	11,87 €
Zariadenie núdzového bývania	
Ekonomicky oprávnené náklady na 4 klientov za rok:	13 456,80 €
Ekonomicky oprávnené náklady na 1 klienta mesačne:	280,35 €
Poradenské centrum pre ženy ohrozené násilím a prežívajúce násilie a ich deti	
Ekonomicky oprávnené náklady na 39 klientov za rok:	34 051,68 €
Ekonomicky oprávnené náklady na 1 klienta mesačne:	72,76 €
Útulok	
Ekonomicky oprávnené náklady na 11 klientov za rok:	29 783,16 €
Ekonomicky oprávnené náklady na 1 klienta mesačne:	225,63 €

6.5 Úhrady klientov za poskytované sociálne služby v roku 2016

Priemerné mesačné úhrady za klienta boli vo výške: v ZpS 259,17 €, v DSS 266,69 € a v ŠZ 282,18 €
Priemerná úhrada za klienta počítaná spoločne v ZpS, DSS a ŠZ predstavovala sumu 269,35 € mesačne
Priemerná mesačná úhrada za klienta KS bola vo výške: 50,66 €
Priemerná mesačná úhrada za klienta Útulku bola vo výške: 22,73 €
Priemerná mesačná úhrada za klienta ZNB bola vo výške: 78,15 €

7. Plnenie cieľov, priorít a inovácie v poskytovaní sociálnych služieb za rok 2016

V roku 2016 boli pre skvalitnenie poskytovania služieb klientov stanovené priority, ciele a inovácie, ktoré sa podarilo prakticky úplne splniť. Niektoré z nich boli značne finančne náročné.

Po vykonaní prípravy, zhotovení realizačného projektu a verejnom obstarávaní dodávateľa stavebných prác, začala v druhom polroku 2016 rekonštrukcia hlavnej budovy ZpS, DSS a ŠZ, názov stavby: „CSS ANIMA Lipt. Mikuláš – stavebné úpravy – rekonštrukcia schodiskových stien a vstupných dverí, pracovisko ul. Jefremovská“. Rozpočtový náklad stavby bol stanovený vo výške 123 086,56 €. Do konca roku 2016 bola zrealizovaná prevažná časť stavebných prác, a to najmä náhrada boletických panelov v schodiskách západnej fasády za plastové okná a zateplenie schodiskových stien (výmena 12 ks hliníkových schodiskových okien v hliníkových plášťoch spolu s podmurovkou, výmena 4 ks jednokrídlových kovových vchodových dverí v plášťoch spolu s výmenou kovových prístreškov, výmena 6 ks dvojkridlových kovových vchodových dverí vo východnej fasáde za plastové), výmena drevených zdvojených okien v 1. NP za plastové (26 ks výklopných okien, 18 ks otváracích okien a 2 ks výklopných pivničných okien), výmena 4 ks drevených otváracích okien na priečelí, vybúranie otvoru v nosnej stene 1. NP, čím vznikla nová spoločenská miestnosť. Následne boli práce z dôvodu nevyhovujúcich klimatických podmienok prerušené a v ďalšom roku budú ešte vykonané: hydroizolačná úprava a oprava podlahy zatečených balkónov a terasy na 2. NP, oprava striešky nad hlavným vstupom a hydroizolačná úprava s olemovaním okrajovej hrany vstupnej terasy. Ostatné priestory ostávajú bez zmeny. Stavebné práce budú ukončené na jar roku 2017. Už v zime r. 2016 bolo možné pocitovo vnímať zvýšenie tepelnej pohody na chodbách a schodiskách budovy i v technických priestoroch 1. NP. Rekonštrukciou bola významne zvýšená kvalita života klientov aj zamestnancov Zariadenia. Stavebné úpravy prispeli i k celkovej estetizácii životného prostredia a hospodárnosti prevádzky objektu budovy a jej údržby.

Na základe úspešného projektu „Žiť bez strachu“ programu SK 09 – Domáce a rodovo podmienené násilie bola prostredníctvom Úradu vlády získaná z Nórskeho finančného mechanizmu dotácia vo výške 85.257,- €, bez finančnej spoluúčasti ŽSK, na zriadenie PC. Jej výška plne pokryla náklady na stavebné úpravy, vybavenie a prevádzku PC do apríla 2017. Keďže boli pre PC do apríla 2016 stavebne upravené priestory v objekte kde už boli umiestnené KS a ZNB, bolo takto možné na jednom mieste rozšíriť a skvalitniť úroveň poskytovaných sociálnych služieb. Vytvorilo sa integrované pracovisko pre klientov všetkých troch prevádzok (ktorých úlohy sa prekrývali a dopĺňali, nakoľko poskytovali sociálne služby a plnili úlohy sociálnoprávnej kurately pre maloleté deti, matky s deťmi a ženy zažívajúce násilie v párových vzťahoch a ich deti), ako aj výrazne posilniť možnosť vytvorenia celorepublikovej siete obdobných poradenských centier a zariadení.

V auguste bol vypracovaný a následne schválený nový protipožiarny projekt pre hospodárnejšie osadenie 44 ks dvojkridlových protipožiarnych dverí, spolu s osadením 2 ks jednokridlových protipožiarnych dverí, požadovaných kontrolou vykonanou OR HaZZ Lipt. Mikuláš tak, že budú vymenené za protipožiarne všetky jednokridlové dvere na bytoch klientov, čo je finančne značne úspornejšie a zabezpečí plynulú prevádzku zariadenia - otváranie a zatváranie ťažkých dvojkridlových protipožiarnych dverí na chodbách spôsobuje klientom, hlavne vodičom a klientom s chodítkami, ako aj zamestnancom problémy a obmedzuje ich pohyb,

V lete bola ako dar od spoločnosti CD - Profil s.r.o., L. Mikuláš, inštalovaná elektricky ovládaná posúvateľná vstupná brána a oplotenie, čím vznikla v areáli Zariadenia uzavretá relaxačná zóna pre klientov ŠZ, DSS a ZpS s rôznymi demenciami a tiež sa zefektívnila premávka vozidiel pri vjazde.

Od MPSVR SR bola získaná dotácia vo výške 4.400,- €, ŽSK poskytol 489,- € a Zariadenie 43,05 €, na výmenu postelí, skriň, nočných stolíkov, stoličiek a stolov v izbách útulku. Zakúpené boli aj nová kosačka, fúrik a počítač s príslušenstvom pre kanceláriu útulku.

Počas roka bol prehĺbený proces implementácie štandardov kvality sociálnych služieb v praxi tak, aby boli naplnené predovšetkým v oblasti základných ľudských práv a slobôd, najmä úpravou interných predpisov, nariadení a smerníc – odstránením príkazov a zákazov pre klientov (zavedením odporúčaní s ohľadom na ich zdravotný stav), posilnením ich súkromia a vplyvu na chod Zariadenia a rešpektovaním ich individualít. Dôraz sa sústredil na kľúčových pracovníkov a komunitnú formu práce.

Ďalších 8 zamestnancov zdravotníckeho úseku absolvovalo odborné akreditované vzdelávanie v oblasti bazálnej stimulácie. V ZpS, DSS a SZ je v prevádzke pracovisko používajúce metódy bazálnej stimulácie, s výhľadom možnosti získania štatútu preškoleného pracoviska. Náklady na školenie boli financované zo schváleného rozpočtu a sponzorských prostriedkov.

Počas celého roka pracovalo 17 občanov so ZP na pracovných miestach v chránenej dielni, vytvorených podľa § 60 zákona o službách zamestnanosti v r. 2009 a v r. 2012. V októbri 2016 bolo vytvorené aj 18 pracovné miesto v chránenej dielni. Všetky mzdy na týchto miestach úrad práce refundoval v cca polovičnej výške ako prevádzkové náklady a bude aj naďalej, až do ich zrušenia.

Vytvorených bolo aj 8 pracovných miest v rámci aktivačnej činnosti podľa § 52a cit. zákona plne hrađených úradom práce.

V prevádzke bol aj systém vysielania web stránky www.kukaj.sk od spoločnosti PROFI-NET, ktorá umožňuje on-line vysielanie webových kamier so zábermi na hniezda bocianov, orla, křmidlá zvierat a p., ale aj v turistických strediskách a v okolí. Klienti sledovali zábery vo svojich televízoroch.

V lokálnej počítačovej sieti Zariadenia bol naďalej prevádzkovaný Komplexný informačný systém pre poskytovateľov sociálnych služieb CYGNUS. Využívaný bol v celom objekte ZpS, DSS a SZ na zdravotníckom a sociálnom úseku pri záznamoch o starostlivosti o klientov.

V súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi boli naďalej plnené požiadavky na vnútorné prostredie budov tak, aby boli bezbariérové. S cieľom zlepšenia boli opravované podlahové povrchy, schodiskové stoličkové výťahy a madlá. Všetky priestory boli dostatočne osvetlené a vetrané. Všetky izby majú štandardné kúpeľne a toalety. K dispozícii bola kúpeľňa pre čiastočne a úplne imobilných klientov, v ktorej blízkosti sa nachádza aj rehabilitačné oddelenie s telocvičňou. Všetky izby boli vybavené komunikačným systémom umožňujúcim okamžité spojenie medzi klientmi a personálom a aj spoločné hlásenia. Klienti mali k dispozícii priestory pre rôzne ručné a záujmové práce, terapie a relaxačné cvičenia, posedenia a iné voľno časové aktivity, knižnicu aj kaplnku.

Aj počas tohto roku boli zabezpečené ďalšie zdravotnícke, rehabilitačné, relaxačné a pohybové pomôcky, zakúpené boli umývačka riadov Zanussi, škrabka zemiakov SKBZ, el. kuchynský robot SP 60 a 85 ks termokaziet RM, 2 pračky Whirlpool, fotoaparát Nikon, kompresor, ohrievač vody a p.

Klientom k dispozícii bolo aj motorové vozidlo pre prepravu ôsmich osôb s možnosťou prepravy osoby na invalidnom vozíku. Bolo využívané najmä pri podujatiach ŽSK, návštevách múzeí a kultúrno-spoločenských akcií, ako aj na prepravu nášho spevokolu a detí z KS a ZNB.

Doprava k hlavnému objektu bola umožnená mestskou hromadnou dopravou. K dispozícii bola aj odstavná parkovacia plocha pre osobné motorové vozidlá, v prípade potreby bol možný príjazd až pred vchodovú rampu. Úplne vyhovujúci bol aj prístup k ostatným pracoviskám Zariadenia.

Vonkajšie prostredie bolo upravované a udržiavané (na úprave okolia participovali aj klienti). Klienti radi využívali na posedenia aj pri rôznych podujatiach najmä altánok a relaxačnú zónu.

V oblasti personálnej politiky bol zabezpečený dostatočný počet personálu na všetkých pracoviskách Zariadenia. Podľa stanoveného plánu prebiehalo aj ďalšie vzdelávanie zamestnancov.

Neustále prebiehala údržba objektov. Vlastnými prostriedkami bola odstránená väčšina nedostatkov na technickom vybavení a objektoch Zariadenia.

Dodržiavané boli všetky úsporné opatrenia. Tovary a služby boli zaobstarávané prostredníctvom centrálného verejného obstarávania v zmysle platnej legislatívy. Boli získané aj nemalé sponzorské prostriedky a dary.

8. Plán financovania sociálnych služieb na rok 2017

Zastupiteľstvo ŽSK na svojom zasadnutí dňa 19.12.2016 schválilo rozpočet ŽSK na rok 2017 pre Zariadenie nasledovne:

Príjmy celkom	423 011,- €
v tom: príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku	36,- €
administratívne poplatky a iné poplatky a platby (najmä od klientov)	417 929,- €
iné nedaňové príjmy	5 046,- €
Výdavky celkom	1 608 123,- €
z toho: 610 mzdy, platy a služobné príjmy a OOV	855 158,- €
620 poisťovné a príspevok do poisťovní	317 880,- €
630 tovary a služby	350 631,- €
640 bežné transfery	8 014,- €
kapitálové výdavky	76 440,- €

Plánovaný rozpočet pre položku 630 tovary a služby na jednotlivé pracoviská Zariadenia v €:

		ZpS, DSS, ŠZ a Jedáleň	KS, ZNB a PC	Útulok	Spolu
Schválený rozpočet		313 255,--	28 410,--	8 966,--	350 631,--
Služ. cesty – tuzem., zahr.	631	200,--	70,--	0,--	270,--
Energie, voda, komunikácie	632	169 181,--	13 605,--	6 301,--	189 087,--
Tovary, materiál	633	103 645,--	7 229,--	550,--	111 424,--
Doprava	634	1 440,--	763,--	0,--	2 203,--
Opravy a údržba	635	14 000,--	50,--	0,--	14 050,--
Nájomné	636	0,--	1,--	0,--	1,--
Ostatné služby	637	24 789,--	6 693,--	2 115,--	33 597,--

9. Kontakty na poskytovateľa sociálnych služieb

Riaditeľ Zariadenia: tel. kontakt: +421 44 5531063, e-mail: peter.hutan@vuczilina.sk

ZpS, DSS, ŠZ a Jedáleň, Jefremovská 634, 031 04 Liptovský Mikuláš:

tel. kontakt : +421 44 5533327, e-mail: ddlm@vuczilina.sk

Útulok, Nábřežie Dr. Aurela Stodolu 1177, 031 01 Liptovský Mikuláš

tel. kontakt: +421 44 5514067

Krízové stredisko „Páľkovo centrum“ a Zariadenie núdzového bývania, Palúčanská 25, 031 23 Liptovský Mikuláš

tel. kontakt: +421 44 5522962, e-mail: palkovocentrum@gmail.com

Poradenské centrum pre ženy ohrozené násilím a prežívajúce násilie a ich deti, Liptovský Mikuláš

tel. kontakt: +421 905 941 080, e-mail: poradenskecentrumlm@gmail.com

Internet: www.jefremovska.dsszsk.sk, www.poradenskecentrumlm.sk

Obrázková príloha – zo života CSS ANIMA

Aj my sme sa zúčastnili „5 proti 5“

Veľkonočná pracovná terapia

Pôjdeme do cukrárne

Boli sme na akcii „Deň chôdze“

Takto sa hral „Senior nehnevaj sa!“

Vystúpili sme na podujatí „Domov domovu“

Nové priestory Poradenského centra

V útulku bolo útulne

Vo fóliovníku pri útulku dozrela úroda

Deti z KS v pene na akcii „Liptovfest“

Deti z KS našli priateľov aj v ZOO

Deti z KS vyrobili medovníky

Folklorný súbor zatancoval pred Vianocami

Vianočná výstava na Úrade ŽSK v Žiline